

Informace z kontrolní akce č. 10/16

Majetek státu, se kterým jsou příslušná hospodařit vybraná muzea

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále též „NKÚ“) na rok 2010 pod číslem 10/16. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ Mgr. Zdeňka Profeldová.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s majetkem státu, se kterým jsou příslušná hospodařit vybraná muzea, zejména soulad vedení účetnictví se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, rozsah a způsob nakládání s majetkem státu a prověřit dodržování povinností souvisejících se správou sbírek muzejní povahy.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2008 a 2009, v případě věcných souvislostí i předchozí období a období do ukončení kontroly. Kontrola byla prováděna v době od června 2010 do ledna 2011.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo kultury (dále též „MK“); Národní technické muzeum (dále též „NTM“); Husitské muzeum v Táboře (dále též „HMT“); Moravské zemské muzeum (dále též „MZM“); Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě (dále též „MJAK“); Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi (dále též „MLK“); Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou (dále též „MSB“); Muzeum umění Olomouc, státní příspěvková organizace (dále též „MUO, s. p. o.“); Slezské zemské muzeum (dále též „SZM“); Technické muzeum v Brně (dále též „TMB“) a Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (dále též „VMP“).

I. Úvod

MK je organizační složkou státu ve smyslu zákona č. 219/2000 Sb.¹ a je účetní jednotkou podle zákona č. 563/1991 Sb.² Podle zákona č. 218/2000 Sb.³ je MK správcem rozpočtové kapitoly 334 – *Ministerstvo kultury*. Ve své činnosti a v rozsahu své působnosti zodpovídá za hospodárné nakládání s prostředky státního rozpočtu a hospodaření s majetkem státu. MK je také zřizovatelem příspěvkových organizací – muzeí.

Vybraná muzea jsou právními osobami zřízenými na dobu neurčitou a jsou účetními jednotkami ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb. Muzea hospodaří s majetkem státu v souladu se zákonem č. 219/2000 Sb. a zákonem č. 218/2000 Sb. Muzea jsou podle zákona č. 122/2000 Sb.⁴ institucemi, které získávají a shromažďují přírodniny a lidské výtvořky, vytvářejí sbírky, které trvale uchovávají, evidují a odborně zpracovávají. Muzea poskytují vybrané veřejné služby spočívající ve zpřístupňování a využívání sbírek prostřednictvím výstav, programů, publikací a poskytování dalších informací.

Kontrola nebylo podrobena plnění povinností stanovených v hlavě III. zákona č. 218/2000 Sb. a ve vyhlášce č. 560/2006 Sb.⁵ v oblasti finančních prostředků poskytovaných Ministerstvem kultury v rámci programů reprodukce majetku.

Pozn.: Všechny právní předpisy jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

¹ Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

² Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

³ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

⁴ Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů.

⁵ Vyhláška č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

A. Ministerstvo kultury

Kontrola u MK bylo podrobena dodržování povinností vyplývajících z pozice zřizovatele vybraných muzeí, provádění kontrolní činnosti v oblasti hospodaření s majetkem státu u vybraných muzeí a plnění opatření k nápravě uložených MK v oblasti zřizovacích listin usnesením vlády České republiky ze dne 29. června 2009 č. 840 ke *Kontrolnímu závěru NKÚ z kontrolní akce č. 08/23 Hospodaření příspěvkových organizací s majetkem státu a s prostředky státního rozpočtu poskytnutými z kapitoly Ministerstvo kultury*⁶.

1. Zřizovací listiny

MK vydávalo zřizovací listiny kontrolovaných muzeí v letech 2000 až 2003. V roce 2006 se stalo zřizovatelem a vydalo zřizovací listinu Muzea umění Olomouc, s. p. o., které převzalo od Olomouckého kraje.

MK v rámci plnění opatření k nápravě uložených usnesením vlády ČR č. 840 ze dne 29. června 2009 vydalo dne 17. prosince 2010 rozhodnutí ministra kultury, kterým došlo ke změně zřizovacích listin 17 příspěvkových organizací, včetně všech kontrolovaných muzeí.

Ve zřizovacích listinách je po provedené změně majetek vymezen odkazem na soupis majetku sestavený k 31. prosinci 2009, uvedený v přílohách ke zřizovací listině; tyto ale obsahují seznamy nemovitostí zapsaných v katastru nemovitostí a dále jen celkovou hodnotu vybraných položek rozvahy v Kč a hodnotu majetku evidovaného na podrozvahových účtech organizace. Přílohy zřizovacích listin všech deseti kontrolovaných muzeí obsahují nesprávné či neúplné údaje, např. seznamy nemovitostí v přílohách ke zřizovacím listinám v rozsahu zjištěném ke dni 31. prosince 2009 u NTM, MZM, MJAK, MSB, SZM a VMP neodpovídají údajům uvedeným ve výpisech z katastru nemovitostí prokazujících stav majetku evidovaného ke dni 31. prosince 2009, přílohy zřizovacích listin NTM, HMT, MLK, MUO, s. p. o., a TMB neobsahují soupis majetku neevidovaného v katastru nemovitostí. Ve zřizovací listině MSB je uvedena pouze jedna sbírka a jedna sbírka mimořádná. V rozporu se skutečností neobsahuje tato zřizovací listina sbírku Sklářského muzea v Kamenickém Šenově, přestože je MSB správcem sbírky od roku 2005. Správcem sbírky Sklářského muzea v Novém Boru bylo k 31. prosinci 2009 zapsáno město Nový Bor.

2. Vedení centrální evidence sbírek muzejní povahy

MK vede centrální evidenci sbírek muzejní povahy (dále též „CES“), které jsou tvořeny soubory sbírkových předmětů. Sbírkovým předmětem může být jak jednotlivá věc, tak i soubor více věcí. Do CES se zapisuje mimo jiné název sbírky, popis sbírky, seznam sbírkových předmětů nebo výčet evidenčních čísel sbírkových předmětů, správce sbírky a také změna zapsaných údajů.

V CES bylo ke dni 31. prosince 2009 podle údajů uvedených ve změnách zřizovacích listin ze dne 17. prosince 2010 vedeno pro kontrolovaná muzea 3 218 601 evidenčních čísel sbírkových předmětů. U MSB ve zřizovací listině nevedlo MK evidenční číslo sbírky Sklářského muzea v Kamenickém Šenově. V rozporu se skutečností vedlo MK od roku 2002 v CES jako správce sbírky Sklářského muzea v Novém Boru město Nový Bor, ačkoli správcem sbírky bylo MSB. Tento stav byl napraven až dne 6. prosince 2010.

⁶ Kontrolní závěr NKÚ z kontrolní akce č. 08/23 byl zveřejněn v částce 2/2009 *Věstniku NKÚ*.

3. Kontrolní činnost MK

MK v kontrolovaném období let 2008 a 2009 neprovedlo u muzeí kontrolovaných NKÚ žádnou kontrolu ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb.

MK vykonalo v roce 2008 kontrolu ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb.⁷ zaměřenou na hospodaření a nakládání s majetkem státu v období let 2006 a 2007 u MZM, SZM a MUO, s. p. o. V roce 2009 nevykonalo MK u muzeí kontrolovaných NKÚ žádnou veřejnosprávní kontrolu.

B. Muzea

Kontrola NKÚ u vybraných muzeí byla zaměřena na účtování a vykazování dlouhodobého hmotného majetku (dále též „DHM“), nabývání a pozbytování DHM, přenechání DHM do dočasného užívání jiným osobám, náklady vynaložené na opravy a udržování DHM, existenci a fungování vnitřního kontrolního systému a dále na plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 122/2000 Sb. při správě sbírek muzejní povahy.

1. Vybrané ekonomické ukazatele

Hodnota kontrolovaného majetku za období let 2008 a 2009 činila celkem 2 222 213 tis. Kč a objem kontrolovaných finančních prostředků za období let 2008 a 2009 činil 321 713 tis. Kč.

Tabulka č. 1: Přehled aktiv a DHM k 31. prosinci 2008 a k 31. prosinci 2009

(v tis. Kč)

Název organizace (zkrácený)	Aktiva celkem	– z toho DHM*	Aktiva celkem	– z toho DHM*
	k 31. 12. 2008		k 31. 12. 2009	
Národní technické muzeum	523 511,69	492 540,52	588 600,18	557 851,83
Husitské muzeum	24 465,67	17 892,97	32 402,25	26 600,44
Moravské zemské muzeum	349 180,94	334 853,94	375 944,80	360 798,62
Muzeum J. A. Komenského	16 184,36	12 069,99	17 528,52	13 303,69
Muzeum loutkářských kultur	11 413,36	8 470,72	14 536,24	12 013,04
Muzeum skla a bižuterie	94 011,86	89 132,25	94 436,40	89 985,20
Muzeum umění Olomouc	86 546,89	67 128,45	95 923,73	73 300,33
Slezské zemské muzeum	359 877,28	352 299,65	369 735,00	356 115,35
Technické muzeum Brno	323 589,79	313 658,56	346 607,55	334 585,18
Valašské muzeum v přírodě	282 058,61	263 730,70	317 313,03	298 260,50
Celkem	2 070 840,45	1 951 777,75	2 253 027,70	2 122 814,18

Zdroj: rozvahy kontrolovaných osob k 31. prosinci 2008 a k 31. prosinci 2009.

* Jedná se o rozdíl mezi hodnotou položky *Dlouhodobý hmotný majetek* a hodnotou položky *Oprávký k dlouhodobému hmotnému majetku*.

⁷ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

Tabulka č. 2: Náklady a výnosy v roce 2008 a 2009

(v tis. Kč)

Název organizace (zkrácený)	Výnosy celkem	– z toho příspěvky a dotace na provoz	Náklady celkem*	Výnosy celkem	– z toho příspěvky a dotace na provoz	Náklady celkem*
	2008			2009		
Národní technické muzeum	94 523,52	82 686,25	91 693,04	107 993,67	100 742,80	104 858,68
Husitské muzeum	26 748,45	14 725,00	26 643,00	20 306,12	16 626,00	20 201,63
Moravské zemské muzeum	120 000,14	107 286,49	120 000,14	122 468,71	112 290,23	122 406,70
Muzeum J. A. Komenského	13 620,85	13 036,00	13 620,85	13 965,37	13 512,00	13 965,37
Muzeum loutkářských kultur	8 307,15	7 425,00	8 307,15	8 325,54	7 286,00	8 325,54
Muzeum skla a bižuterie	18 984,86	16 089,00	18 953,95	18 524,47	15 693,00	18 517,28
Muzeum umění Olomouc	82 330,83	74 648,00	82 330,83	92 223,07	77 654,00	90 997,07
Slezské zemské muzeum	52 995,12	48 851,88	52 995,12	62 905,93	59 287,62	62 905,93
Technické muzeum Brno	73 176,38	59 125,00	72 779,39	78 490,68	64 107,00	78 152,30
Valašské muzeum v přírodě	73 613,92	49 332,11	73 019,49	72 609,06	48 162,30	70 778,31
Celkem	564 301,22	473 204,73	560 342,96	597 812,62	515 360,95	591 108,81

Zdroj: výkazy zisku a ztráty kontrolovaných osob k 31. prosinci 2008 a k 31. prosinci 2009.

* Jedná se o celkové náklady včetně nákladů na daň z příjmů právnických osob.

2. Nabyvání DHM

MZM a VMP nedodržely ustanovení § 13 odst. 3 a § 14 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb.⁸ tím, že VMP při nákupu DHM v celkové hodnotě 2 597 316 Kč bez DPH a MZM při nákupu DHM v celkové hodnotě 2 212 759 Kč bez DPH rozdělily předmět veřejné zakázky na více dílčích zakázek a nezadaly nákupy jako podlimitní veřejnou zakázku.

NTM dne 4. května 2008 uzavřelo darovací smlouvu, která svým obsahem obchází ustanovení § 12 odst. 8 zákona č. 219/2000 Sb., podle kterého nelze uzavřít smlouvu o poskytnutí věci do užívání spojenou se smlouvou o následném převodu této věci do vlastnictví státu, když nabylo darem mrazicí skříň užívanou od 24. září 2007 do 30. dubna 2008 na základě smlouvy o nájmu. Částka 120 600 Kč, která byla za užívání uhrazena, se dle vyjádření NTM rovnala pořizovací ceně. NTM tak uhradilo celkovou hodnotu mrazicí skříně platbami nájemného ještě před uzavřením darovací smlouvy.

3. Pozbývání DHM

NTM nepostupovalo v souladu s ustanovením § 53 odst. 6 zákona č. 218/2000 Sb., čímž porušilo rozpočtovou kázeň ve smyslu § 44 odst. 1 písm. c) téhož zákona, když příjmy z prodeje nemovitého majetku ve výši 8 mil. Kč připsané na účet NTM již 18. listopadu 2008 odvedlo do státního rozpočtu dne 22. dubna 2009 částkou 4 mil. Kč a 23. dubna 2009 částkou 4 mil. Kč.

MZM, NTM a VMP nepostupovaly v souladu s ustanovením § 14 odst. 7 zákona č. 219/2000 Sb., neboť před převedením DHM v celkové pořizovací ceně 1 037 221 Kč nevydaly písemná rozhodnutí o nepotřebnosti majetku.

VMP nepostupovalo v souladu s ustanovením § 19 odst. 3 zákona č. 219/2000 Sb. a § 21 vyhlášky č. 62/2001 Sb.⁹, neboť před prodejem neověřilo zájem jiných organizačních složek státu a nedoložilo doklady prokazující zjišťování zájemců o koupi na základě vlastního

⁸ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

⁹ Vyhláška č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu.

výběrového řízení anebo nabídky uveřejněné dle povahy prodávané věci a podle místních podmínek.

VMP nepostupovalo v souladu s ustanovením § 14 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., neboť předmětem kupní smlouvy učinilo kromě pozemku oceněného znalcem i pozemek, který znalec neocenil.

NTM, MLK, MUO, s. p. o., a VMP nepostupovaly v souladu s ustanovením § 14 odst. 7 zákona č. 219/2000 Sb., neboť nakládaly s majetkem v pořizovací ceně 3 359 505 Kč bez předchozího písemného rozhodnutí o jeho nepotřebnosti.

MZM nepostupovalo v souladu s ustanovením § 14 odst. 7 a § 19 odst. 3 zákona č. 219/2000 Sb., neboť jak v roce 2008, tak i v roce 2009 nedoložilo, že vyřazovaný majetek v celkové pořizovací ceně 463 942 Kč nabídl jiným organizačním složkám státu.

4. Opravy a udržování DHM

MLK, MSB a SZM nepostupovaly v souladu s ustanovením § 26 odst. 2 vyhlášky č. 505/2002 Sb.¹⁰, když na účet 511 – *Opravy a udržování* zaúčtovaly nesprávně: MLK v roce 2008 výdaje ve výši 69 052 Kč a v roce 2009 výdaje ve výši 95 285 Kč, MSB v roce 2009 výdaje ve výši 106 505 Kč a SZM v roce 2009 výdaje ve výši 321 790 Kč za provedené stavební úpravy, kterými došlo k technickému zhodnocení budovy. Tento postup měl rovněž vliv na výši nákladů na odpisy a na výsledek hospodaření v roce 2008 a 2009.

MZM nepostupovalo v souladu s ustanovením § 26 odst. 3 vyhlášky č. 505/2002 Sb. tím, že v roce 2008 zvýšilo ocenění majetku o 385 980 Kč a v roce 2009 zvýšilo ocenění majetku o 726 487 Kč, ačkoliv se dle charakteru provedených prací nejednalo o technické zhodnocení, ale o opravy a údržbu. Tím podhodnotilo náklady na opravy a udržování vykázané ve výkazu zisku a ztráty.

MZM neprokázalo splnění povinnosti stanovené v ustanovení § 6 zákona č. 137/2006 Sb. dodržovat zásady transparentnosti při výběru dodavatelů veřejných zakázek malého rozsahu; jednalo se o opravy v objektech MZM v roce 2008 v celkové hodnotě 385 980 Kč a v roce 2009 v celkové hodnotě 726 487 Kč.

5. Přenechání DHM do dočasného užívání jiným osobám

Při pronájmu majetku neuplatnilo NTM možnost upravit výši nájemného dle indexu průměrné roční míry inflace vyhlášeného Českým statistickým úřadem za předchozí kalendářní rok a MZM pronajalo nebytové prostory při jednodenním pronájmu za cenu o 4 000 Kč nižší, než bylo stanoveno ve vnitřním předpise MZM. Tímto postupem obě muzea neodůvodněně snížila výnos z majetku.

NTM v rozporu s § 27 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb. nesjednalo pronájmy bytů na dobu maximálně 8 let, ale na dobu neurčitou. SZM sjednalo dobu nájmu na 12 let a MZM obešlo ustanovení § 27 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb. tím, že sice sjednalo nájem na dobu stanovenou zákonem, avšak zároveň již ve smlouvě sjednalo i prodloužení pronájmu.

MUO, s. p. o., uzavřelo s fyzickou osobou zabývající se podnikáním dohodu o bezúplatné zápůjčce movitého majetku k provozování kavárny a vinárny a zavázalo se zajistit pro vypůjčitele vytápění, dodávku vody a elektrické energie, a to vše bez uplatnění finanční

¹⁰ Vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

náhrady. V rozporu s § 27 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb. nevymezilo dobu užívání. Porušilo i odst. 3 téhož paragrafu a zákona, neboť bezúplatné užívání lze sjednat jen s osobami nezabývajícími se podnikáním.

6. Účtování a vykazování DHM

Účetnictví všech muzeí kontrolovaných NKÚ s výjimkou MJAK nebylo v letech 2008 a 2009 správné a s výjimkou MJAK a MUO nebylo úplné a průkazné ve smyslu § 8 odst. 2, 3 a 4 zákona o účetnictví.

a) Nedokončený DHM

NTM, VMP a TMB nepostupovaly v souladu s § 4 odst. 8 písm. b) a § 3 odst. 1 zákona o účetnictví tím, že v položce rozvahy A.3. *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek č. 24* vykazovaly majetek, který byl ke dni sestavení účetní závěrky ve stavu způsobilém k užívání:

- NTM v účetní závěrce k 31. prosinci 2006 a k 31. prosinci 2007 majetek v hodnotě 708 960 Kč,
- VMP v účetní závěrce k 31. prosinci 2007 majetek v hodnotě 651 150 Kč,
- VMP v účetní závěrce k 31. prosinci 2009 majetek v hodnotě 3 978 707 Kč,
- TMB v účetní závěrce k 31. prosinci 2009 majetek v hodnotě 11 048 360 Kč.

b) Evidence DHM

VMP a MLK nepostupovaly v souladu s ustanovením § 4 odst. 8 písm. b) zákona o účetnictví, neboť v účetní závěrce sestavené k 31. prosinci 2008 a k 31. prosinci 2009 nevykazovaly v položce rozvahy A.3. *Stavby č. 18* VMP celkem 8 budov¹¹ a MLK jednu budovu a ani je nesledovaly na podrozvahových účtech. MSB nevykazovalo v položce rozvahy A.3. *Samostatné movité věci a soubory movitých věcí č. 19* majetek v celkové hodnotě 142 237 Kč. Muzea tento majetek nevykazovala ani v jiné položce rozvahy.

NTM a MUO, s. p. o., nepostupovaly v souladu s § 8 vyhlášky č. 505/2002 Sb., neboť majetek, který měl být vykázán v položkách rozvahy A.3. *Pozemky č. 16* a A.3. *Stavby č. 18*, sledovaly na podrozvahovém účtu, a to:

- NTM v letech 2008 a 2009 celkem 19 pozemků a v roce 2009 jeden dřevěný objekt;
- MUO, s. p. o., v roce 2008 jeden pozemek a jednu budovu a v roce 2009 jednu budovu.

NTM, MZM, SZM a VMP nepostupovaly v souladu s § 4 odst. 8 písm. b) zákona o účetnictví tím, že vykazovaly majetek v nesprávných položkách rozvahy, a to k 31. 12. 2008 NTM majetek v hodnotě 19 214 854 Kč a MZM majetek v hodnotě 10 183 918 Kč a k 31. 12. 2009 NTM majetek v hodnotě 27 472 684 Kč, MZM majetek v hodnotě 6 911 771 Kč, SZM majetek v hodnotě 1 135 925 Kč a VMP majetek v hodnotě 670 908 Kč.

SZM a VMP nepostupovaly v souladu s § 3 odst. 1 zákona o účetnictví tím, že VMP neúčtovalo o vyřazení majetku v pořizovací ceně 203 941 Kč a SZM o vyřazení majetku v pořizovací ceně 6 652 984 Kč do účetního období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisely, ale účtovalo o tomto majetku až v následujícím účetním období.

NTM, SZM a MZM nepostupovaly v souladu s § 25 zákona o účetnictví tím, že:

- NTM k 31. prosinci 2009 neocenilo pořizovací cenou dřevěný objekt nabytý koupí a dále tím, že neocenilo k 31. prosinci 2008 a k 31. prosinci 2009 19 pozemků reprodukční pořizovací cenou;

¹¹ Hodnota staveb nevykazovaných v účetnictví činí 2 525 439,76 Kč a byla stanovena znaleckými posudky v průběhu kontroly NKÚ.

- SZM neocenilo k 31. prosinci 2008 a 31. prosinci 2009 celkem 7 pozemků pořizovací, resp. reprodukční pořizovací cenou;
- MZM v letech 2008 a 2009 neocenilo 11 pozemků vykazovaných v položce rozvahy A.3. *Pozemky č. 16* v souladu se zákonem o účetnictví – jednotlivé pozemky byly oceněny ve výši 1 Kč.

MLK a SZM nepostupovaly v souladu s § 28 odst. 1 zákona o účetnictví tím, že:

- MLK v roce 2009 zařadilo „stavbu – projekt“ ve výši 137 872 Kč, vztahující se k akci vybudování výtahu, jako samostatnou stavbu vykazovanou v položce A.3. *Stavby č. 18* a tento majetek neodpisovalo;
- SZM u staveb v hodnotě 2 812 370 Kč nabytých v roce 2008 nedopočetlo účetní odpisy za období, ve kterém tyto stavby užívala jiná organizační složka státu, jak ukládá ustanovení bodu 4.10 *Českých účetních standardů* č. 512 ve spojení s ustanovením § 36 odst. 1 zákona o účetnictví.

NTM, SZM a VMP nepostupovaly v souladu s ustanovením § 10 odst. 1 písm. d) zákona č. 344/1992 Sb.¹² tím, že u 15 budov, které se evidují v katastru nemovitostí, nezajistily ve stanovené lhůtě provedení zápisu do katastru nemovitostí.

c) Účtování o DHM

MZM nepostupovalo v souladu s § 31 odst. 2 písm. a) zákona o účetnictví, neboť účetní závěrku sestavenou k 31. prosinci 2008 neuschovalo po dobu 10 let.

HMT, MLK a MZM nepostupovaly v souladu s § 11 odst. 1 zákona o účetnictví, neboť některé z předložených účetních dokladů neobsahovaly veškeré zákonné náležitosti.

MUO, s. p. o., nepostupovalo v souladu s § 35 zákona o účetnictví tím, že na účetních dokladech byly částky ručně přepisovány nebo jinak upravovány – z oprav nebyl zřejmý původní zápis, v mnoha případech nebylo možno u opravovaných údajů určit osobu odpovědnou za provedení opravy ani okamžik provedení opravy.

NTM nepostupovalo v souladu s ustanovením § 8 odst. 3 zákona o účetnictví tím, že v roce 2008 neprovedlo účetní zápisy o bezúplatném převodu části pozemku v pořizovací ceně 10 982,27 Kč a majetek nadále vedlo v účetnictví.

NTM, VMP, MSB, HMT a MZM nepostupovaly v souladu s ustanovením § 13 odst. 1 písm. d) zákona o účetnictví tím, že v 18 případech užívání cizího majetku neúčtovaly v letech 2008 a 2009 v knihách podrozvahových účtů o najatém majetku.

d) Inventarizace DHM

MZM, VMP, HMT a MLK nepostupovaly v souladu s ustanovením § 29 a § 30 zákona o účetnictví tím, že v roce 2008 neprokázaly provedení inventarizace u majetku v celkové pořizovací ceně 425 084 264 Kč a v roce 2009 neprokázaly provedení inventarizace u majetku v celkové pořizovací ceně 457 858 077 Kč.

NTM, TMB, MZM a MSB nedodržely ustanovení § 30 odst. 2 písm. a) zákona o účetnictví tím, že jejich inventurní soupisy neobsahovaly skutečnosti, ze kterých by bylo možné zjištěný majetek jednoznačně určit. Pořizovací cena majetku, který nebylo možné z inventurních soupisů jednoznačně určit, činila v souhrnu 90 619 905 Kč v roce 2008 a 90 559 862 Kč v roce 2009.

¹² Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon).

NTM vyhotovilo v letech 2008 a 2009 inventurní soupisy podrozvahových účtů, ze kterých nebylo možné jednoznačně určit majetek NKP Klášter Plasy.

NTM, MZM a HMT nepostupovaly v souladu s § 29 a § 30 zákona o účetnictví tím, že při fyzické inventuře majetku za rok 2008 nezjistily, že skutečný stav majetku je nižší než stav zachycený v účetnictví, a toto manko nezaúčtovaly do příslušného účetního období; např.:

- NTM majetek v pořizovací ceně 51 442 Kč,
- MZM majetek v pořizovací ceně 427 202 Kč,
- HMT majetek v pořizovací ceně 153 000 Kč.

NTM, MZM, HMT a VMP nepostupovaly v souladu s § 29 a § 30 zákona o účetnictví tím, že při fyzické inventuře majetku za rok 2008 a za rok 2009 nezjistily, že skutečný stav majetku je vyšší než stav zachycený v účetnictví, a tento přebytek nezaúčtovaly do příslušného účetního období; např.:

- NTM v roce 2008 majetek v pořizovací ceně 690 000 Kč a 4 pozemky o celkové výměře 5 244 m²;
- MZM v roce 2008 majetek v pořizovací ceně 548 741 Kč a dále 25 pozemků o výměře 55 834 m²;
- HMT v roce 2008 celkem 3 pozemky o výměře 434 m²;
- VMP v roce 2008 celkem 8 budov v k. ú. Rožnov pod Radhoštěm, Tylovice a Prostřední Bečva;
- NTM v roce 2009 majetek v pořizovací ceně 4 812 084 Kč.

HMT a NTM v roce 2009 nepostupovaly v souladu s ustanovením § 30 odst. 6 zákona o účetnictví tím, že zjistily inventarizační rozdíly, a to HMT ve výši 117 978 Kč a NTM ve výši 4 799 Kč, a tyto rozdíly nezaúčtovaly do účetního období roku 2009.

7. Sbírkový muzejní povahy

Sbírkový muzejní povahy spravují muzea podle zákona č. 122/2000 Sb. např. tím, že vedou sbírkovou evidenci, provádějí inventarizaci sbírek, zajišťují ochranu sbírek.

Kontrolovaná muzea byla k 31. prosinci 2009 zapsána v centrální evidenci sbírek jako správce u 11 sbírek muzejní povahy.

Tabulka č. 3: Údaje ke sbírkám muzejní povahy ke dni 31. prosince 2009

Název organizace (zkrácený)	Počet sbírek	Počet evidenčních/inventurních čísel sbírkových předmětů*
Národní technické muzeum	1	56 970
Husitské muzeum	1	121 785
Moravské zemské muzeum	1	2 100 629
Muzeum J. A. Komenského	1	57 276
Muzeum loutkářských kultur	1	44 755
Muzeum skla a bižuterie	2	61 154**
Muzeum umění Olomouc	1	68 556
Slezské zemské muzeum	1	534 170
Technické muzeum Brno	1	50 799
Valašské muzeum v přírodě	1	125 175
Celkem	11	3 221 269

Zdroj: zřizovací listiny ze dne 17. prosince 2010, kontrolní protokol u MSB.

* V § 2 odst. 5 vyhlášky č. 275/2000 Sb. je mimo jiné uvedeno: „Evidenčním číslem sbírkového předmětu je číslo, kterým je sbírkový předmět označen ... U sbírek vedených i v systematické evidenci je číslem evidenčním číslo inventární ...“

** Sbírkové předměty evidované ve sbírce Muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou a ve sbírce Sklářského muzea v Kamenickém Šenově.

a) Inventarizace sbírek

HMT a MSB nesplnily povinnost provádět každoroční inventarizaci sbírek nebo jejich určených částí, uloženou ustanovením § 9 odst. 1 písm. i) zákona č. 122/2000 Sb., neboť HMT neprovedlo v roce 2009 každoroční inventarizaci a MSB neprovedlo inventarizaci v roce 2008 ani v roce 2009 u sbírky Sklářského muzea v Kamenickém Šenově ani u sbírky Sklářského muzea v Novém Boru.

MJAK a VMP nepostupovaly v souladu s ustanovením § 3 odst. 1 vyhlášky č. 275/2000 Sb.¹³, neboť MJAK v roce 2008 provedlo inventarizaci jen 1,18 % sbírkových předmětů, VMP v roce 2008 provedlo inventarizaci jen 2,84 % sbírkových předmětů a v roce 2009 provedlo inventarizaci jen 3,89 % sbírkových předmětů jimi spravovaných sbírek, přestože část sbírky určenou k inventarizaci musí každoročně tvořit nejméně 5 % všech věcí – movitých nebo nemovitých – tvořících sbírku.

b) Zapůjčení sbírek jiným subjektům

MSB, SZM, HMT a MZM porušily ustanovení § 27 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb. tím, že:

- MSB uzavřelo smlouvu o výpůjčce sbírky Sklářského muzea v Kamenickém Šenově na dobu neurčitou v době, kdy zákon umožňoval sjednat užívání věcí v trvání maximálně 5 let, a dále uzavřelo smlouvu o výpůjčce sbírky Sklářského muzea v Novém Boru na dobu neurčitou v době, kdy bylo možné sjednat užívání na dobu nejvýše 8 let;
- SZM a HMT uzavřely 2 smlouvy o výpůjčce sbírkových předmětů na dobu neurčitou a MZM uzavřelo 4 smlouvy s trváním doby výpůjčky sbírkových předmětů více než 9 let.

8. Vnitřní kontrolní systém

VMP, NTM, MZM, MUO, s. p. o., MJAK a TMB v letech 2008 a 2009 nenaplnily v plném rozsahu povinnosti stanovené v § 25 odst. 1 a odst. 2, § 26 a § 27 zákona č. 320/2001 Sb., když:

- NTM a VMP v kontrolovaném období nezajistily stanovení schvalovacích postupů předběžné kontroly operací. NTM a VMP rovněž nevymezily funkce správce rozpočtu, příkazce operace a hlavní účetní;
- MZM v kontrolovaném období nezajistilo předběžnou, průběžnou a následnou kontrolu;
- MZM v kontrolovaném období nestanovilo rozsah pravomocí a odpovědností vedoucích a ostatních zaměstnanců;
- VMP v roce 2008, MUO, s. p. o., a MZM v letech 2008 a 2009 nezajistily postavení útvaru interního auditu v souladu se zákonem;
- MJAK v roce 2009 a TMB v letech 2008 a 2009 měly nepřipustně sloučené funkce příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní.

NTM nepostupovalo v souladu s ustanovením § 14 odst. 1 vyhlášky č. 416/2004 Sb.¹⁴ tím, že nezajistilo předběžnou kontrolu při řízení veřejných výdajů po vzniku závazku v roce 2008

¹³ Vyhláška MK č. 275/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů.

¹⁴ Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 123/2003 Sb.

u výdajů v celkovém objemu 469 763 Kč a v roce 2009 u výdajů v celkovém objemu 455 013 Kč.

III. Shrnutí a vyhodnocení

Kontrola NKÚ zjistila nedostatky v účetnictví, na základě kterých konstatovala, že účetnictví kontrolovaných muzeí s výjimkou MJAK nebylo v letech 2008 a 2009 správné a s výjimkou MJAK a MUO ani úplné a průkazné. Nedostatky byly zjištěny ve vykazování majetku, v jeho evidenci, při účtování o něm i v oblasti inventarizace.

Nedostatky byly u kontrolovaných muzeí zjištěny v oblasti nakládání s DHM, a to při jeho opravách a udržování, při přenechání do dočasného užívání jiným osobám i při jeho pozbývání. U MZM a VMP bylo dále zjištěno nedodržení zákona č. 137/2006 Sb.

V oblasti správy sbírek muzejní povahy bylo u HMT, MSB, MJAK a VMP zjištěno neplnění povinností při inventarizaci sbírek muzejní povahy. MSB, SZM, HMT a MZM porušily zákon č. 219/2000 Sb. tím, že uzavíraly smlouvy o výpůjčce sbírek na dobu delší, než umožňuje zákon.

VMP, NTM, MZM, MUO, s. p. o., MJAK a TMB nenaplnily v plném rozsahu povinnosti stanovené zákonem č. 320/2001 Sb.

Na základě opatření k nápravě uložených Ministerstvu kultury usnesením vlády vydal ministr kultury rozhodnutí, kterým byly změněny zřizovací listiny mj. i kontrolovaných muzeí. Ani takto změněné zřizovací listiny však nemají všechny potřebné náležitosti a obsahují nesprávné nebo neúplné údaje.

Ministerstvo kultury neprovedlo v roce 2009 u muzeí kontrolovaných NKÚ žádnou kontrolu ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb. Neprovedlo ani žádnou kontrolu ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., a to ani v případech, kdy některá muzea neplnila své povinnosti vyplývající ze zákona.